

[Socialministeren.]

være ønskeligt, at der i videst muligt omfang opretholdes kontakt med forældrene, og man har derfor undgået at lade forsorgen medføre formelt tab af forældremyndigheden.

Efter den gældende lov skal børn, der må anbringes uden for hjemmet, fortrinsvis søges anbragt i private plejehjem, bortset fra specielle tilfælde, hvor helbredsmæssige grunde taler imod anbringelse i pleje, eller hvor egnet plejehjem ikke kan findes. I praksis anvendes privat pleje imidlertid kun i begrænset omfang og i hvert fald i forholdsvis færre tilfælde end f. eks. i Sverige.

Det må i høj grad anses for ønskeligt, at udviklingen ledes i retning af øget anvendelse af privat pleje. Uanset hvor godt institutionsforsorgen gennemføres, vil det dog i de fleste tilfælde være det bedste og naturligste, at børnene, hvor det er muligt, vokser op i et normalt familiemiljø. Det offentliges tilskud til plejehjemsforeningernes arbejde er for nylig forbedret bl. a. med henblik på anbringelse af børn med tilpasningsvanskeligheder. Herudover er det nu foreslået at give mulighed for etablering af særlige plejehjemsordninger i tilknytning til bestående opdragelseshjem. Man håber herved at kunne forene de fordele, der er forbundet med anbringelsen af børn i et familiemiljø, med den vejledning og støtte, som børne- og ungdomshjemmets stab af pædagoger vil kunne yde plejehjemmene.

Reglerne om institutionsforsorgen har i øvrigt ikke givet anledning til større ændringer. De tilskudsregler, som blev gennemført i 50erne, har stort set virket tilfredsstillende, således at institutionerne, der ikke var fulgt med den øvrige samfundsudvikling, nu er inde i en betydningsfuld modernisering og udbygning, særlig med henblik på forbedring af mulighederne for at gennemføre en egentlig behandling. Der lægges stor vægt på, at børne- og ungdomsforsorgens elever får lejlighed til at udanne sig, således at de ved forsorgens ophør kan klare sig i samfundet på lige fod med andre.

Den udvikling, der er i gang på dette område, er i lovforslaget bl. a. markeret ved, at betegnelsen opdragelseshjem er forladt til fordel for den mere neutrale betegnelse børne- og ungdomshjem.

En gren af børne- og ungdomsforsorgen, som i de senere år i særlig grad har påkaldt sig opmærksomheden, er de institutioner, der tager sig af at hjælpe forældrene med pasning af børnene i dagtimerne: vuggestuer, børnehaver og fritidshjem. Udviklingen af bysamfundene og erhvervslivets industrialisering med øget anvendelse af kvindelig arbejdskraft har bevirket en kraftig forøgelse af behovet for sådanne institutioner. Samtidig er der i befolkningen en øget interesse for den pædagogiske betydning, ophold i børnehaver kan have. Denne udvikling har bevirket et stærkt stigende behov for pladser i institutionerne, et behov, som det hidtil ikke har været muligt at imødekomme fuldt ud.

Udbygningen af daginstitutionerne har hidtil i meget høj grad hvilet på private kredsers initiativ. Regeringen har ikke noget ønske om at bryde denne linje, men håber tværtimod på dette som på andre områder af børne- og ungdomsforsorgen, at der fortsat vil være kredse i befolkningen, som har interesse for at tage børneforsorgsopgaverne op.

På den anden side kan det offentlige ikke se bort fra sit ansvar for, at opgaverne løses. I første række må det være de kommunale børne- og ungdomsværn, som varetager dette ansvar, men gerne på den måde, at de samarbejder med de private foreninger, organisationer o. lign. I lovforslaget er der derfor indsat en udtrykkelig bestemmelse om, at børne- og ungdomsværnet skal sikre tilstedeværelsen af fornødne daginstitutioner og socialpædagogiske fritidsforanstaltninger. Der sigtes hermed ikke blot til børnehaver, vuggestuer og fritidshjem, men også til en sund fritidsbeskæftigelse for børn og unge i fritidsklubber, ungdomsklubber, legesteder o. lign.

En nydannelse inden for daginstitutionernes område er en bestemmelse om adgang til at anerkende formidling af privat dagpleje som led i en vuggestues, en børnehaves eller et fritidshjems virksomhed eller som selvstændig institution. Man håber herved i en vis udstrækning at kunne udnytte den reserve af mulighed for pasning af børn i dagtimerne, som utvivlsomt eksisterer i private hjem med hjemmegående husmødre. Denne formidling af kvalificeret dagpleje kan måske også bidrage til bedre